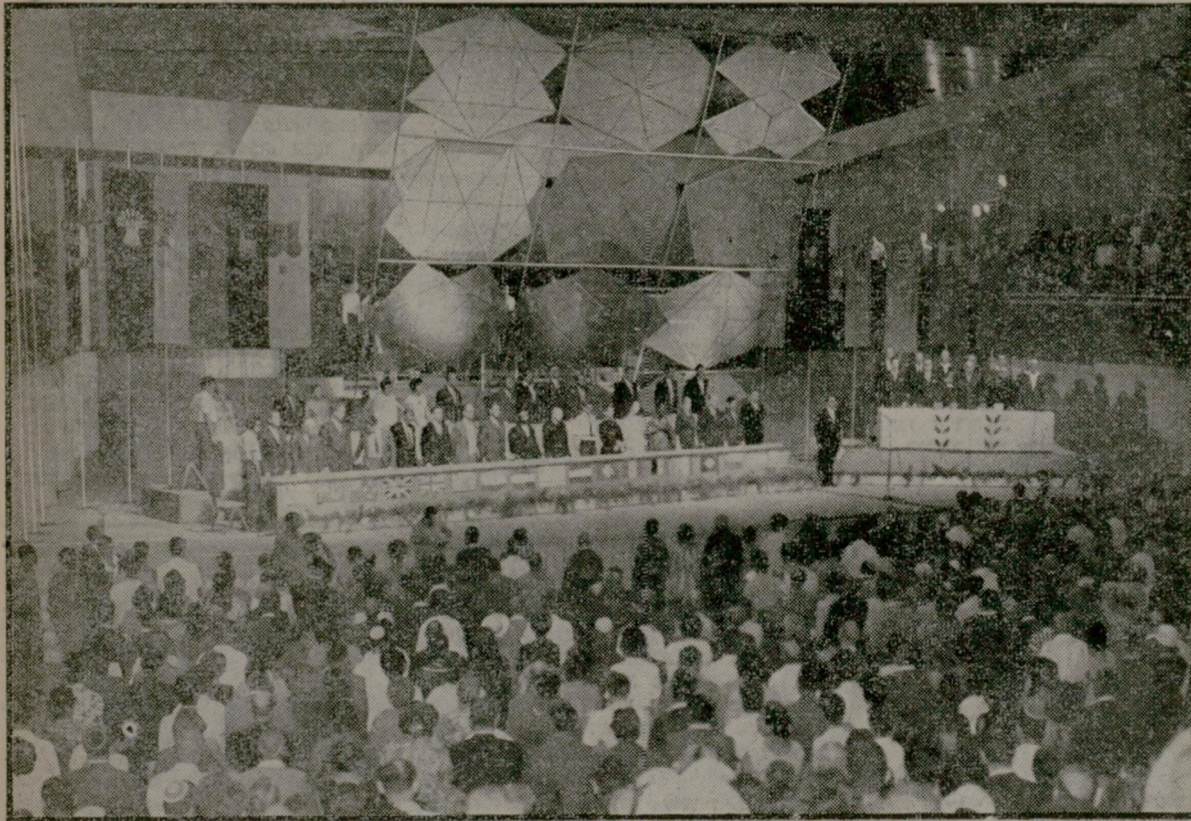

השופטים: האב לואי סמקובסקי, השופט חיים כהן, הנס קוסאולה והד"ר מנחם הרן

שופטים וחיסר טאקט משוע. לא חשב גם מה היתה דעתו של ביגלי, אם אמנם יעץ לחלק את תואר החתן בין אלשיך לבין הגברת דהיסילבה, כפי שטענו מקורביו, אי אחרת. כי ברגע כי נקרא להכריע בבקשה זו, הפכה העניקת התואר לאקט מיני ברור. אך הפניה לביגלי לא היתה סוף השערוריה, אלא רק תחילתה. אחרי התייעצות, בה שיתפו גם נשיא המדינה וגם נשיא בית המשפט העליון יצחק אולשן, הוחלט להכריע את האליפות בשאלה והנה נוספת שהופיעה לאלשיך ולגברת דהיסילבה בנפרד.

★★★ השאלה הכותנה והחגנית

כי אלה זו הוותה שיא חרפת הערב. שכן לא היתה זו שאלה תניכית שהיה לה שאלו השופטים: אמר שבעה פסקים המזכירים את גלותו של עם ישראל מארצו ושיבתו העתידה מגלותו.

היתה זו שאלה ציניית יותר מאשר תניכית. במיקרה הטוב ביותר ניתן היה לכללה באחד השלבים המוקדמים של החי דון. אולם אסור היה בשום פנים — כפי שמונחי תניך רבים חיוו את דעתם לאחר מכן — להציג אותה בתור השאלה המכריעת שחקב מי הוא האלוף העולמי.

אם לדבר שוב במונחים של כדורסל, הרי דמה הדבר לתוצאה של תיקו שהושגה במישחק בין ההארלם ג'ובסטרטס לבין הפועל גבעתיים. במצב כזה קובעים ה שופטים שכלל קבוצה תינתן זריקה חיפשית אחת לסל. אלא שזריקה זו יש לבצע בלהי סוט. לקלוע לאחור וכיין הרגליים.

יולאנדה דהיסילבה התקשתה להבין את השאלה. למרות זאת הצליחה למצוא חמיש תשובות, מתוך השבע המבוקשת. היא זכתה בחמש נקודות מתוך שבע אפשריות. ברגע זה נעשו שתי טעויות הנוראות:

- העבירה הראשונה על תקנון החתן רות היתה בכך, שהשופטים קבעו את מספר הנקודות שהעניקו ליולאנדה דהיסילבה כי אשר הרב אלשיך כבר היה על הבמה. כלומר, ברגע בו עמד אלשיך להשיב את התשובות שעתידות היו לחרוץ את הדין, כבר ידע שיריבתו לכתר לא הצליחה להשיב את כל התשובות, זכתה רק בחמש נקודות.
- השופטים נהגו כלפי אלשיך בצורה סלחנית, כפי שלא נהגו כלפי הגברת דהיסילבה בעת שנתתה לשאלותיהם. הם הקדימו

שורת המתורגמנים. מיין נראה דוכן השופטים, כשמאחוריהם עומדים יועציהם, אנשי החברה לחקר המקרא (ביניהם עמוס חכם), השני צידי הבמה תלויים שנים עשר דגלי ישראל ההדורים.

המעמד
אולם בנייני האימה בירושלים, בו נערך חידון התניך הבינלאומי השני, על תבמה נראים 18 משתתפי החידון, כשלפני כל אחד מהם תלוי דגל ארצו. מאחוריהם

והצהירה: "השיפוט במיבחן היה צודק וכתר חתן התניך מגיע בהחלט לרב אלשיך."

★★★

סיבות ניסה

רך השתלכה במאורע החגיגי טרגדיה זעירה. לא היתה זו הטרגדיה של יולאנדה דהיסילבה. היא היתה מאושרת במה שזכתה. היתה זו הטרגדיה של הרב אלשיך. שכן הוא עורב, שלא באשמתי, בפרט מה עגמה. מצד אחד לא ניתן לו להוכיח את ידיעותו ובקיאותו, מצד שני זכה בכתר בלתי שלם, שנמצאו עוררין על כך אם מגיע לו — לא מבחינת הצדק אלא מבחינה פורמלית.

השבוע הושבעה ברבים הדעה כי יהיה זה נכון לערוך חידון נוסף בין ה שניים. רק בצורה כזאת אפשר יהיה לקבוע, בצורה שאינה נותנת מקום לספק, למי משניהם מגיע בלי עירעור תואר חתן התניך העולמי.

כאיתה צורה, הם קיפחו אותה באופן בולט. התערבות זו של השופטים היתה משה שפתח פתח ללוות שפתיים, והיכולת לערער את מעמדו של חידון התניך בעיני זרים.

★★★

ניכורת הערב

מה שקרה, ברגע בו סיים אלשיך את תשובותיו לשאלה האחרונה, יכול רק להעיד בפעם נוספת על גדולתה של האשה אצילת-הגפוש מבראזיל. עוד לפני שהשופטים קבעו את מספר הנקודות המגיעות לרב, התפרצה יולאנדה אל הבמה, מסרה לחתן החדש ספר כרוך בכריכת זהב, שנתי שב בתחילה לתניך וזוהה אחר כך בספר הברית החדשה בשפה האידית. היא הכינה ספר זה עוד בארץ מולדתה, הגיעה לישראל מתוך משכה ברורה שיימצא מי שידע את התניך יותר מטנה והוא שיקבל מתנה זו מידה.

מחנה נדיר זה רק הבליס את הקטנוניות שבסיום החידון. כאשר היתה הקדמוניות לחלק את כתר האליפות בין שניים — בין חתן וכלה — גברה דוקא המחשבה שאיר הכתרו של ישראלי כאלוף התניך תיראה כפגיעה בעם התניך.

ברגע זה לא יכול היה אפילו פרשן קורי ישראלי, נקיטון רוגל, שסידר מתוך האילם, להסתיר את הרגשותיו — שהיתה במיקרה זה הרגשת רוב הנוכחים. הוא ציין בהאולה בות, כי הגיבורה האמיתית של הערב היא יולאנדה דהיסילבה, מיהר מיד לתקן את עצמו ולהתנצל כי זאת דעתו הפרטית בלבד. אולם היחס הבללי אל יולאנדה, אחרי הכתרתו של אלשיך, הוכיח שלא היתה זו הרגשה פרטית. ראש הממשלה, שנקרא לבמה להכתיר את הנוכחים, חיבק את אליפת התניך מבראזיל ונשק לה. הוא גם טרח להוכינה ללשכתו כעבור יום, יחד עם חתן התניך, וחילק להם כבוד שווה.

מתוך רגש-אשמה נעשה הכל כאילו כדי לפייס את הגברת יולאנדה. העתונאים הסתירו עליה, בתיקה להוציא מפיה הצהרות על קיפוח או על רגשות התמרמרות. היא רק התנשאה בפעם נוספת מעל שיפטיה

לתשובתו של אלשיך דברי הקדמה והסברה. כאשר נעצר הרב במהלך תשובותיו, עזרו לו בכך שצינו כי גם הפועל "להפיץ" פירושו להגלות. כן יעצו לו השופטים לנסות להיזכר גם בכפר בראשית. רק אחרי עצה זו נזכר הרב אלשיך בכרית בין הבתים, שם נאמר: "ויאמר לאברהם ידע תדע כי גר יהיה ורעך בארץ לא להם, ועבדום יעזו אותם ארבע מאות שנה."

זכותם של השופטים היא לעזור לנשאל: אולם כל זמן שלא עזרו לנכחת דהיסילבה

החיבוק
ראש הממשלה דויד בן-גוריון מחבק ומנשק את יולאנדה דהיסילבה, המורה מבראזיל, בעת שהוא מגיש לה את המדליון המזכה אותה בתואר "סגנית חתן התניך העולמי". יולאנדה עצמה היתה נרגשת מאוד מגודל המעמד.

המחנה
יולאנדה דהיסילבה מגישה לרב אלשיך את ספר הברית החדשה באידית, כמתנה אישית.